

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Департаменту освіти і науки
Київської області державної адміністрації

Рогова

**Регіональний план
розвитку професійної (професійно-технічної) освіти
Київської області на 2019-2021 роки**

м. Київ

Регіональний план розвитку професійної (професійно-технічної) освіти Київської області на 2019-2021 роки

I. Вступ

Регіональний план розвитку професійної (професійно-технічної) освіти Київської області на 2019-2021 роки (далі – План) розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Концепції реформування професійної освіти України «Сучасна професійна освіта», постанови Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 року № 818 «Про затвердження переліку професій загальнодержавного значення, підготовка за якими здійснюється за кошти державного бюджету»; розпорядження Кабінету Міністрів України т від 20 березня 2018 року № 156 «Про управління державними закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підпорядкованими Міністерству освіти і науки України»; наказу Міністерства освіти і науки України від 14.06.2012 № 694 «Про затвердження Положення про навчально-практичний центр (за галузевим спрямуванням) професійно-технічного навчального закладу».

Важливе значення для розвитку професійної освіти має реформування закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О), зокрема удосконалення та осучаснення мережі ЗП(ПТ)О, оновлення змісту професійної освіти шляхом запровадження Державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій.

У процесі реформування планується:

- створення закладів професійної (професійно-технічної) освіти нового типу, які швидко реагуватимуть на потреби ринку праці; навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням, сучасного освітнього простору;
- використання новітніх виробничих технологій у процесі набуття навичок роботи на нових зразках обладнання й устаткування;
- розвиток соціального партнерства;
- формування системи багатоканального фінансування;
- створення ефективної моделі управління професійною (професійно-технічною) освітою.

З огляду на виклики сьогодення, у системі професійної освіти виникла нагальна потреба у створенні закладів нового типу – освітніх центрів – регіональних багатопрофільних освітніх закладів, які стануть платформою для об'єднання інтересів та налагодження співпраці закладів професійної освіти, роботодавців, ради стейкхолдерів та місцевих органів влади.

Основними завданнями системи професійної (професійно-технічної) освіти області залишаються наступні:

- забезпечення регіонального ринку праці трудовими ресурсами;

- підвищення мобільності, конкурентоспроможності випускників;
- подолання дисбалансу між потребами і пропозиціями у робітничих кадрах на ринку праці;
- постійне оновлення змісту професійної освіти відповідно до потреб підприємств – замовників кадрів.

II. Стислий аналіз кількісних та якісних показників розвитку галузі у 2016-2018 роках.

Підготовку робітничих кадрів у Київській області здійснюють 28 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, серед яких 2 професійно-технічні училища, 11 професійних ліцеїв, 4 центри професійно-технічної освіти, 5 вищих професійних училищ, 2 заклади професійно-технічної освіти при закладах вищої освіти, Київський обласний державний навчально-курсний комбінат та 3 навчальні центри при установах виконання покарань.

У ЗП(ПТ)О Київської області навчається близько 8 тис. учнів та слухачів.

В останні декілька років спостерігається тенденція до скорочення контингенту учнів та слухачів у державних ЗП(ПТ)О (2016 рік – 9328 учнів та слухачів, 2017 рік – 8849 учнів та слухачів, 2018 рік – 8550 учнів та слухачів). Причинами зменшення контингенту є: відносна неprestижність професійної (професійно-технічної) освіти у порівнянні з вищою освітою; демографічні чинники (зменшення кількості випускників шкіл), міграційні процеси.

Усі ЗП(ПТ)О є багатoproфільні: підготовка робітничих кадрів проводиться за 12 напрямками економічної діяльності із 72 професій.

На базі ЗП(ПТ)О функціонують 8 навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням: 3 навчально-практичні центри будівельного напрямку, 3 – швейного напрямку, 1 – сільськогосподарського та 1 – електротехнічного напрямків.

З метою забезпечення права молоді з особливими освітніми потребами на здобуття якісної професійної освіти, на базі КНЗ КОР «Васильківській професійний ліцей» створено навчально-практичний центр для надання освітніх послуг з професійної освіти особам з інвалідністю.

Протягом трьох останніх років, урахувавши запити роботодавців, у ЗП(ПТ)О проліцензовано 37 нових професій, серед яких «машиніст бульдозера», «машиніст екскаватора», «кулінар борошняних виробів», «озеленювач», «бетоняр», «арматурник», «оператор інформаційно-комунікаційних технологій», «монтажник гіпсокартонних конструкцій», «оформлювач вітрин, приміщень та будівель», майстер з діагностування та налагоджування електроустаткування автомобільних засобів» та інші.

Регіональне замовлення на підготовку кваліфікованих робітників формується з урахуванням запитів підприємств та попиту ринку праці у трудових ресурсах. У 2018 році регіональне замовлення на підготовку кваліфікованих робітників становило 3049 осіб, у 2017 році – 3692 особи, у 2016 році – 4144 особи.

З 2017 року ЗП(ПТ)О доводиться державне замовлення за професіями загальнодержавного значення, підготовка за якими здійснюється за кошти державного бюджету.

У 2018 році на навчання для здобуття професії загальнодержавного значення прийнято 49 осіб.

Одним із пріоритетів системи професійної (професійно-технічної) освіти Київщини є забезпечення права дорослого населення на здобуття професійної освіти упродовж життя.

Професійно-технічне навчання дорослого населення здійснюється за короткотерміновими (3-6 місяців) навчальними планами відповідно до запитів громадян та потреб роботодавців. Майже кожний третій випускник здобув другу робітничу професію або підвищив робітничу кваліфікацію у ЗП(ПТ)О Київської області.

Упродовж 2018 року для підприємств та організацій підготовлено понад 4,7 тис. робітників, з них 1,5 тис. (32 %) – доросле населення. Працевлаштування випускників ЗП(ПТ)О становить 80 %.

З метою забезпечення запитів різних верств населення у здобутті професійної освіти, у ЗП(ПТ)О розпочато створення центрів освіти дорослих за формальною, неформальною та інформальною формами.

Продовжується процес інтеграції професійної (професійно-технічної) освіти та виробництва.

ЗП(ПТ)О співпрацюють з 1,5 тис. підприємств області. Роботодавці активно долучаються до оновлення навчально-матеріальної бази закладів освіти, до проведення семінарів, нарад з питань професійної освіти, надають виробничу базу для проходження виробничої практики учнями ЗП(ПТ)О та стажування педагогічних працівників.

машинах», «кравець», «вишивальник», «тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «лищовальник-плиточник».

З метою ознайомлення з новітніми виробничими технологіями, близько 50 педагогів ЗП(ПТ)О пройшли стажування на базі підприємств області. Підвищенню якості професійної підготовки, гнучкості та мобільності траєкторії здобуття професійних кваліфікацій сприяє запровадження елементів дуальної форми навчання. У 2017/2018 навчальному році запроваджено елементи дуальної форми навчання за двома професіями: «електромонтажник силових мереж та електроустаткування», «електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж»; у 2018 /2019 навчальному році – з 11 професій у 8 ЗП(ПТ)О.

Упродовж п'яти років проведено апробацію 7 Державних стандартів професійної (професійно-технічної) освіти з робітничих професій: «електромонтажник силових мереж та електроустаткування», «електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж», «електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних

Одним з головних завдань закладів освіти є створення нового освітнього середовища, зокрема модернізація технічних ресурсів, оновлення матеріально-технічного забезпечення.

У 2018 році в 22 ЗП(ПТ)О Київської області створено інформаційно-ресурсні центри.

Зміцнення навчально-матеріальної бази здійснюється за рахунок коштів, отриманих від фінансово-господарської та виробничої діяльності закладів (спеціальний фонд). На модернізацію освітнього процесу ЗП(ПТ)О, оновлення навчально-матеріальної бази у 2017 році з обласного бюджету виділено 5125,5 тис. грн, у 2018 році – 9000,00 тис. грн.

У 2018 році з державного бюджету виділено 12 млн. 850 тис. грн на створення сучасних навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням (у 2016 році – 330 тис. грн, у 2017 році – 330 тис. грн).

III. Визначення ключових проблем та завдань професійної (професійно-технічної) освіти Київської області на 2019-2021 роки

Ключовими проблемами професійної (професійно-технічної) освіти залишаються:

- відсутність чіткої системи прогнозування на загальнодержавному, регіональному та галузевому рівнях потреби роботодавців у підготовці робітничих кадрів на перспективу;

- дисбаланс між обсягами підготовки та попитом на професійну підготовку робітничих кадрів та фахівців з вищою освітою;

- застаріла навчально-матеріальна база ЗП(ПТ)О;

- потреба в сучасних інформаційно-комунікаційних засобах навчального призначення.

Найважливішими завданнями діяльності системи професійної (професійно-технічної) освіти Київської області є:

- створення закладів нового типу;

- створення навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням;

- розроблення та впровадження нових Державних стандартів професійної освіти, заснованих на компетентнісній основі;

- запровадження елементів дуальної форми професійного навчання;

- забезпечення діяльності регіональних рад професійної освіти;

- забезпечення якості та доступності професійних кваліфікацій для всіх категорій населення упродовж всього життя;

- створення сучасного освітнього середовища.

**Заходи до регіонального плану розвитку професійно-технічної освіти
Київської області на 2019-2021 роки**

№ п/п	Напрямок	Зміст завдання, заходи	Відповідальні	Терміни
1.	Забезпечення регіонального ринку праці трудовими ресурсами	<p>Проведення моніторингу регіональних потреб у робітничих кадрах</p> <p>Укладання договорів з роботодавцями на підготовку робітничих кадрів</p> <p>Оновлення переліку професій відповідно до потреб регіонального ринку праці</p> <p>Формування регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів і молодших спеціалістів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти</p>	<p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p>	<p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p>
2.	Реформування професійної освіти	<p>Удосконалення мережі закладів професійної (професійно-технічної) та вищої освіти</p> <p>Створення багатопрофільних центрів з професійної підготовки (реорганізація закладів професійної (професійно-технічної) освіти)</p> <p>Створення навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Створення навчально-консультативних центрів для надання професійних освітніх послуг дорослому населенню</p>	<p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p>	<p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p>

	<p>Забезпечення здобуття населенням професійних кваліфікацій упродовж усього життя</p> <p>Створення навчального центру для професійного навчання осіб з особливими освітніми потребами</p>	<p>Департамент освіти і науки; заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки; КНЗ КОР «Васильківський професійний ліцей»</p>	<p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p>
<p>3. Забезпечення здобуття якісної професійної (професійно-технічної) освіти</p>	<p>Оновлення змісту професійної освіти, упровадження нових державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних професій</p> <p>Забезпечення гнучких траєкторій професійного навчання: розширення видів і форм надання професійної освіти (формальна, неформальна, інформальна освіта, індивідуальна, дуальна форма навчання)</p> <p>Упровадження інформаційно-комуніційних технологій в освітній процес: розроблення електронних підручників, посібників, методичних розробок</p> <p>Розширення переліку професій з упровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку</p>	<p>Департамент освіти і науки, навчально-методичний кабінет ІТТО у Київській області (за згодою), заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки, навчально-методичний кабінет ІТТО у Київській області (за згодою), заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки, навчально-методичний кабінет ІТТО у Київській області (за згодою), заклади професійної (професійно-технічної) освіти</p> <p>Департамент освіти і науки, навчально-методичний кабінет ІТТО у Київській області (за згодою), заклади професійно-технічної освіти</p>	<p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p> <p>2019-2021 роки</p>

